

Marius Wold

Saksbehandler, innvalgstelefon

Kristin Lugg, 69 24 75 58

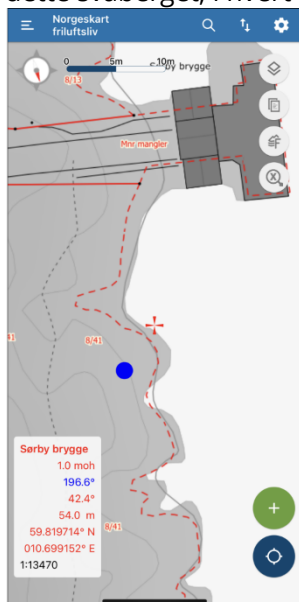
Tillatelse til St.Hans-bålbrenning i Sørbyskogen naturreservat

Det gis tillatelse til bålbrenning i forbindelse med St. Hansfeiring i 2022, i medhold av naturmangfoldloven § 48 på vilkår gjengitt nedenfor.

Bakgrunn for saken

Vi viser til søknad mottatt 15.6.2022. Det er søkt om tillatelse til bålbrenning i forbindelse med St. Hansfeiring i Sørbyskogen naturreservat i Nesodden kommune.

Det søkes om å brenne St. Hansbål på svaberget rett sør for Sørby Brygge. Det anslås at det blir rundt 20 personer som samles ved bålet. Søker skriver at det har vært tradisjon for bål til St. Hans på dette svaberget, i hvert fall siden 1970-tallet, se kart med blå prikk for plassering under:

Lovgrunnlag

Statsforvalteren er forvaltningsmyndighet for Sørbyskogen naturreservat. Vi forvalter verneområdet etter en egen forskrift med bestemmelser som sier noe om formålet med vernet, og hvilke tiltak og aktiviteter som er tillatt, forbudt eller som krever tillatelse.

Forskrift om vern av Sørbyskogen naturreservat ble fastsatt ved kongelig resolusjon av 20.12.2019. Formålet med naturreservatet er å bevare et skogområde som representerer en bestemt type natur i form av rik og variert edellauvskog, rik blandingsskog i lavlandet og med innslag av rik sumpskog og gammel barskog. Langs strandsonen inngår rikt strandberg.

Det er en målsetting å beholde verneverdiene i best mulig tilstand, og eventuelt videreutvikle dem. Naturreservatet anses som velegnet til å øke sin verneverdi gjennom fri utvikling.

I henhold til § 3e er det forbudt med bålbrekking.

Verneforskriften åpner ikke for at vi kan gi tillatelse til bålbrekking. Statsforvalteren kan, i slike tilfeller, vurdere søknaden etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven (nml) § 48. Vi kan gi dispensasjon dersom tiltaket ikke er i strid med verneformålet og ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Dispensasjonsmuligheten i nml. § 48 skal være en sikkerhetsventil, som skal fange opp uforutsette eller spesielle/særlige tilfeller. Hjemmelen skal ikke brukes til å utvide rammen for vernevedtaket ved at det rutinemessig gis dispensasjon til tiltak/aktiviteter som i utgangspunktet er forbudt. At vilkårene er oppfylt gir ikke krav på tillatelse. Det er opp til Statsforvalteren å vurdere om søknaden gir grunn til å gi dispensasjon fra verneforskriften i dette tilfelle.

Da verneforskriften ikke åpner for å gi tillatelse til bålbrekking, velger vi å benytte den generelle dispensasjonsbestemmelsen i § 48 i naturmangfoldloven.

Det følger av nml. § 7 at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal ligge til grunn som retningslinjer ved behandling av søknaden. Dette innebærer at kunnskapsgrunnlaget i saken skal være tilstrekkelig. I tillegg skal prinsippene om føre-var, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse og miljøforsvarlige driftsmetoder vurderes.

Statsforvalterens vurdering

Vi mener det er tilstrekkelig med kunnskap til å gjøre et vedtak i saken. Området er godt kjent i forhold til naturverdier gjennom kunnskapsgrunnlag hentet fra Økologisk grunnkart, kartleggingsrapport i forbindelse med verneprosessen og befaring den 20.6.2022. På grunn av det gode kunnskapsgrunnlaget er føre-var-prinsippet i nml. § 9 tillagt liten vekt i denne saken.

Kunnskap om den samlede belastningen skal ligge til grunn for vurderingen. Dette innebærer at virkningene av bålbrekking skal vurderes i sammenheng med andre effekter på det samme naturmangfoldet. Bålbrekking kan skade fast fjell ved at varmeutviklingen fører til at svaberget sprekker. Derfor bør bål plasseres på løsmasser. Et St. Hansbål på løsmasser som sand kan etterlate et mindre avtrykk på naturen. Bålbrekkingen har blitt gjennomført på dette stedet i en lang årrekke (i hvert fall siden 1970). Denne lokaliteten har allerede betydelig skade på svaberg fra denne aktiviteten ved at den har sprukket opp. Det er også en god del aske og rester fra bålbrekking på lokaliteten, blant annet gamle spiker og beslag. Vi vurderer i dette tilfellet at det å opprettholde

denne bålplassen fremfor å finne en ny plass i nærheten vil medføre en mindre samlet belastning på naturen i området.

Det omsøkte bålstedet er nært inntil verneverdier som rikt strandberg og urterik kantkratt. I disse områdene er det urterik flora med sjeldent arts mangfold (blant annet Knollmjødurt (VU)). Det vil være svært negativt om disse verneverdiene blir skadet. Det vil også være svært uheldig om vilkårene i tillatelsen og det generelle bålforbudet i verneområdet ikke respekteres strengt. Vi ønsker ikke at det ligger igjen bålrester som gir andre uten kunnskap om verneverdiene her, lyst til å brenne bål i området. Vi setter krav om fotodokumentasjon av bålplassen, for å sikre forsvarlig bålbrenning som ivaretar vilkårene og god kontakt mellom forvaltningsmyndigheten og tiltakshaver. Med strenge vilkår mener Statsforvalteren at verneverdiene ikke vil påvirkes nevneverdig av tiltaket og at tiltaket ikke vil stride mot vernevedtakets formål, og dermed kan tillates.

For å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder tas i bruk. Tiltaket kan tillates dersom brenningen kun skal foregå på St. Hans. Plasseringen av bålet skal være på samme plassering som brukt tidligere år. Det er kun tillatt å brenne rent trevirke, tørre kvister og greiner fra hageavfall. Avfallet som skal brennes, skal ikke inneholde stoffer som kan utgjøre en forurensningsfare som f.eks impregnert trevirke. Lagring av virke som skal brennes kan lagres på bålplassen siste uken før brenning.

Etter vår vurdering er bålbrenning i tråd med våre vilkår ikke i strid med verneformålet og vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. Vilråene for å gi dispensasjon med hjemmel i nml. § 48 er oppfylt.

Vedtak

Statsforvalteren gir tillatelse til brenning av St. Hansbål i Sørbyaskogen naturreservat ved Sørby brygge. Tillatelsen er gitt med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Brenningen skal foregå på St. Hans 2022.
- Tiltaket skal gjennomføres så skånsomt som mulig og ta hensyn til naturverdiene.
- Bålet må være plassert på samme sted som tidligere St. Hansbål. Størrelsen på bålet skal begrenses slik at ikke ny berggrunn skades i nærheten.
- Rester fra bålet, og tidligere bålbrenning, skal ryddes opp i etterkant, senest 2 dager etter St. Hans.
- Fotodokumentasjon av bålbrenningen og bålplassen etter brenning sendes innen 1 uke til Statsforvalteren i Oslo og Viken.
- Det er kun tillatt å brenne rent trevirke, tørre kvister og greiner fra hageavfall. Avfallet som skal brennes, skal ikke inneholde stoffer som kan utgjøre en forurensningsfare som f.eks impregnert trevirke.
- Ved brenning skal nødvendige hensyn til allmennheten og brannfare tas. Det skal i tillegg til denne tillatelsen innhentes tillatelse til bålbrenning fra Brannvesenet.
- Denne tillatelsen skal være tilgjengelig i felt, og kunne forevises oppsyn og politi.

Statsforvalteren har bare vurdert søknaden etter verneforskriften. Vi forutsetter at det innhentes tillatelser etter annet lovverk om nødvendig, dette gjelder bl.a regler knyttet til brannsikkerhet og luftforurensning, og tillatelse fra grunneier. Statsforvalteren vil eventuelt kunne komme inn igjen i saken i den forbindelse.

Klageadgang

Du kan klage på dette vedtaket til Miljødirektoratet innen tre uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen skal sendes til Statsforvalteren. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen. Partene i saken har adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter. Den som klager kan be om at iverksettelsen av vedtaket utsettes.

Med hilsen

Karsten Butenschøn
seksjonssjef

Kristin Lugg
seniorrådgiver

Klima- og miljøvernavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent